

Fastställande av intäktsram enligt 5 kap. ellagen (1997:857)

Beslut

1. Energimarknadsinspektionen (EI) fastställer intäktsramen för Vattenfall Eldistribution AB 556417-0800 avseende redovisningsenheten REL00572 till högst 2 994 881 tkr för tillsynsperioden 2012-2015 i 2010 års prisnivå.

Intäktsramen kommer efter tillsynsperioden att justeras för vart och ett av åren i perioden med följande faktorprisindex genom att

- a. kapitalbasens nuanskaffningsvärde räknas om med faktorprisindex (FPI) för byggnader¹ och
- b. den löpande påverkbara kostnaden räknas om med faktorprisindex (FPI) för elnätsföretag – lokalnät avseende löpande påverkbara kostnader².

Efter tillsynsperioden ska det faktiska utfallet avseende investeringar och utrangeringar jämföras med prognosen för investeringar och utrangeringar i kapitalbasen. Vidare ska den löpande opåverkbara kostnaden jämföras med det faktiska utfallet. Om det faktiska utfallet i dessa delar avviker från prognoserna kan intäktsramen komma att omprövas.

2. EI fastställer normnivån på kvaliteten i nätverksamheten för respektive kvalitetsindikator för tillsynsperioden till följande nivåer.

- a) Kvalitetsindikator: Aviserade avbrott (SAIDI) 53,34 min.
- b) Kvalitetsindikator: Oaviserade avbrott (SAIDI) 207,09 min.
- c) Kvalitetsindikator: Aviserade avbrott (SAIFI) 0,55 st.
- d) Kvalitetsindikator: Oaviserade avbrott (SAIFI) 3,05 st.

Efter tillsynsperiodens slut ska den faktiska kvaliteten i nätverksamheten jämföras med normnivån. Om den faktiska kvaliteten avviker från normnivån ska intäktsramen justeras i enlighet med vad som framgår av Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2011:1) om vad som avses med kvaliteten i

¹ Framtaget av SCB, se bilaga 5.

² Framtaget av SCB, se bilaga 6.

nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamhet vid fastställande av en intäktsram. Därvid kan intäktsramen komma att omprövas.

3. Beslutet gäller omedelbart.

Redogörelse för ärendet

Yrkanden m.m.

Vattenfall Eldistribution AB 556417-0800, fortsättningsvis benämnt företaget, bedriver nätverksamhet i Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län och Norrbottens län och antalet uttagspunkter är 113 941 (år 2010). Företaget har ett ledningsnät med cirka 223 meter ledning/uttagspunkt. I ansökan som inkom till EI den 31 mars 2011 samt i kompletterande inlagor den 11 april, 26 april, 4 maj, 10 juni, 13 juni, 28 juli, 2 augusti, 4 oktober, 6 oktober samt 7 oktober 2011 yrkar företaget att EI fastställer intäktsramen för tillsynsperioden 2012-2015 till 3 520 000 tkr. Om EI använder andra parametrar i beräkningsmodellen än de vid ansökan kända, yrkar företaget att detta ska beaktas. Den yrkade intäktsramen omfattar redovisningsenheten REL00572 med de nätkoncessioner som anges i bilaga 1a.

Företagets uppgifter till grund för bedömningen av en skälig intäktsram

Allmänt

Företaget har till grund för sin ansökan om intäktsram haft att redovisa de uppgifter som följer av EI:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek. Av regeringens proposition 2008/09:141 s. 34 anges i avsnitt 5.2.2 att en nätinnehavare ska lämna in ett förslag till intäktsram till nätmyndigheten tillsammans med de uppgifter som krävs för att pröva förslaget. Det medför visserligen en ökad administrativ börda för företagen, men det förenklar processen om nätföretagen lämnar in inte bara relevanta uppgifter om sin verksamhet, utan också ett motiverat förslag till intäktsram baserat på de krav som ellagen ställer. Det kan förutsättas att nätkoncessionshavarna utarbetar underlag för en egen bedömning av vad som är en rimlig intäktsram. Fördelen är att myndigheten får besked om vilka grunder nätföretaget har för sin bedömning och möjlighet att tidigt ta ställning till de argument som nätkoncessionshavaren för fram.

Företaget ingår i Vattenfall Eldistribution AB tillsammans med två andra redovisningsenheter (Regionnät, RER00533 och Lokalnät Söder, REL00583). I företagets ansökan, se avsnitt 2.1 bilaga 1b, har företaget närmare redogjort för hur gemensamma kostnader har fördelats på respektive redovisningsenhet. Som motivering till den yrkade intäktsramen har företaget i avsnitt 1.3 anfört att kraven på en säker elleverans har ökat kraftigt och elnäten behöver utvecklas och byggas om för att kunna möta kravet på flexibilitet. Under perioden 2012-2015 kommer företaget att investera ca 800 miljoner kronor för redovisningsenheten REL00572.

Företagets ansökan är i huvudsak baserad på den schablonmetod som EI utarbetat, men med en kalkylränta på 6,6 procent reallt före skatt. Avkastningen på totalt kapital beräknas till i genomsnitt 7 procent under perioden. I övrigt hänvisas till företagets ansökan i bilaga 1b.

Företaget har härutöver i huvudsak redovisat nedan angivna uppgifter om kapitalkostnader, löpande kostnader och uppgifter om kvaliteten.

Kapitalkostnader

Anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen per den 31 december 2010, uppgår till ett sammanlagt nuanskaffningsvärde om 7 915 701 tkr, se bilaga 1a, tabell 1.

Anläggningstillgångar som motsvarar 98,3 procent av det totala nuanskaffningsvärdet har redovisats till normvärde. Företaget har redovisat 1,7 procent av anläggningstillgångarna till annat skäligen värde, bl. a inomhusbetjänade nätstationer, fjärrmanövrerade fränskiljare, sjökabel (förläggningssätt) och debiteringsmätare (kategori 2-5) samt tre ägda IT-system som saknar normvärden (Meter data management, Meter collection och Network operations). I bilaga 1b avsnitt 3 framgår närmare hur företaget värderat sin kapitalbas.

Vissa investeringar av anläggningstillgångar kommer att genomföras under perioden. Förändringarna i nuanskaffningsvärdet för dessa investeringar och utrangeringar under perioden återges per halvår i bilaga 1a, tabell 2 och 3. Företaget har angett att investeringarna bl.a. avser projekt för att utveckla distributionsnäten för att möta krav på leverans kvalitet och krav på ökad flexibilitet i form av decentraliserad elproduktion (uttag och inmatning).

Företaget avser att investera i anläggningar till ett totalt nuanskaffningsvärde om 338 925 tkr. Företaget har inte prognostiserat några utrangeringar.

Som skäl till att använda en kalkylränta om 6,6 procent reallt före skatt anger företaget att man tagit fasta på vad som har angivits i förarbetena till lagstiftningen, dvs. att avkastningen i nätverksamheten ska motsvara vad som kan bedömas vara normal i konkurrensutsatt affärsverksamhet med motsvarande risknivå. Ett genomsnittsvärde av EI:s beslutade kalkylränta för åren 2006-2009 används för att beräkna kapitalkostnaden.

Företaget upplyser att avskrivningstiderna för eldistributionsanläggningar baseras på ekonomisk livslängd för varje typ av anläggning, till exempel hög- och lågspänningsledning om 35 år, transformatorer, nät- och mottagningsstationer om 25-30 år, optoanläggningar om 10-15 år och inventarier och mätare 3-10 år. Dessa avskrivningstider används i den externa redovisningen och är kortare än den i regleringen (se avsnitt 5.1 och 5.4 i företagets ansökan, bilaga 1b).

Löpande kostnader

Företaget har i enlighet med 5 kap. 10 – 13 §§ EI:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) redovisat löpande påverkbara kostnader för 2006-2009. Dessa kostnader återfinns i bilaga 1a, tabell 4, tabell 5 och tabell 7. Med påverkbara kostnader avses kostnader som

inte definieras som opåverkbara, exempelvis kostnader för drift och underhåll, kundspecifika kostnader såsom kostnader för mätning, beräkning och rapportering.

Företaget yrkar att tillägg ska göras för kostnader avseende abonnemang i inmatningspunkt, avsnitt 4.2 i bilaga 1b. Beloppen för dessa är 15 341 tkr (2006), 21 787 tkr (2007), 44 349 tkr (2008) och 27 496 tkr (2009). Med indexering till 2010 fås ett genomsnittligt årsbelopp på 28 972 tkr. Efter effektiviseringskrav fås ett totalt belopp på 110 769 tkr för 2012-2015. De påverkbara kostnaderna ska höjas med 110 769 tkr.

Skälet för tillägget är att dessa kostnader inte inkluderats i posten transitering och inköpt kraft i årsrapporterna. Istället har denna kostnad redovisats som en negativ intäkt och som en del av redovisad transiteringsintäkt. Enligt företaget innebär EI:s metod att årsrapportens kostnader för transitering och inköpt kraft reduceras med kostnader för abonnemang till överliggande nät, kostnader för inköp av energi för att täcka nätförluster och kostnader för abonnemang i inmatningspunkter enligt den särskilda rapporten. För de företag som i kostnader för transitering och inköpt kraft har inkluderat kostnader för abonnemang i inmatningspunkt bör resultatet bli noll. Därför anser man att redovisningen i reglermodellen ger för låga påverkbara kostnader.

Företaget har, enligt 5 kap 14§§ ovan nämnda föreskrifter, prognostiserat sina löpande opåverkbara kostnader för tillsynsperioden till 981 713 tkr (bilaga 1a, tabell 8). Med opåverkbara kostnader avses kostnader för nätförluster (fördelat på inköp och egen produktion), abonnemang till överliggande och angränsande nät och ersättning till vissa producenter enligt 3 kap. 15 § ellagen samt myndighetsavgifter enligt förordningen (1995:1296) om vissa avgifter på elområdet.

Företaget upplyser om att i årsrapporterna är posterna för myndighetsavgifter (RR7113 och RR7324) noll eftersom dessa har bokats som negativ intäkt i redovisningen.

Övrigt utredningsunderlag i ärendet

Kvaliteten i sättet att bedriva nätverksamheten

Företagets uppgifter om avbrott i överföringen av el för åren 2006-2009 återges i bilaga 2.

Intäkter i nätverksamheten

Intäkterna för perioden 2006-2009 uppgick totalt till 2 326 421 tkr enligt årsrapporterna för nämnda år.³

³ Intäkterna hämtats från följande poster i årsrapporterna: RR7101, RR7102, RR7103, RR7111, RR7113, RR71150, Övriga intäkter enligt not RR 2006-2009. I de fall flera redovisningsenheten består av sammanslagna redovisningsenheter under perioden 2006-2009 har posterna i årsrapporterna också summerats i detta avseende. Totala intäkter är exklusive myndighetsavgifter. Intäkterna har ökat med 3 343 tkr för år 2006, 1 881 tkr för 2007, 3 743 tkr för 2008 och 2 753 tkr för år 2009 i enlighet med vad som framgår under avsnittet EI:s bedömning.

Tabell 1 Totala intäkter

	2006	2007	2008	2009	Summa
Totala intäkter (tkr)	531 893	541 234	625 593	627 401	2 326 421

Sammanfattning av yrkad intäktsram

I tabell 2 redovisas företagets yrkade intäktsram.

Tabell 2 Företagets yrkande

	2012	2013	2014	2015	Summa
Ansökt intäktsram för hela perioden (tkr)					3 520 000

Aktuella regler

Allmänna bestämmelser

I 1 kap. 4 § ellagen (1997:857) definieras vad som avses med **nätverksamhet**. Med det förstås att ställa elektriska starkströmsledningar till förfogande för överföring av el. Till nätverksamhet hör också projektering, byggande och underhåll av ledningar, ställverk och transformatorstationer, anslutning av elektriska anläggningar, mätning och beräkning av överförd effekt och energi samt annan verksamhet som behövs för att överföra el på det elektriska nätet.

Med **intäktsram** avses enligt 1 kap. 5 a § ellagen de samlade intäkter som en nätkoncessionshavare högst får uppbära från nätverksamheten under en tillsynsperiod.

5 kap. ellagen innehåller bestämmelser om nätkoncessionshavarens intäkter från nätverksamheten och om skälighetsbedömningen av dessa intäkter. Av bestämmelserna framgår bl.a. följande.

En intäktsram ska enligt 1 § första stycket fastställas i förväg för varje tillsynsperiod som ska vara fyra kalenderår, om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod (4 §).

Vid fastställande av en intäktsram för en nätkoncessionshavarens intäkter från ett ledningsnät inom ett område ska intäktsramen fastställas för varje område för sig och vad gäller intäkter från en regionledning, för nätkoncessionshavarens samtliga regionledningar i hela landet (22 och 23 §§). Om nätmyndigheten enligt 3 kap. 3 § ellagen har medgivit att flera nätkoncessionsområden för område får redovisas samlat, ska dock dessa vid fastställandet av intäktsramen anses utgöra ett område (22 § andra stycket).

Av beslutet om fastställande av intäktsram ska det framgå vilka uppgifter och metoder som har använts vid fastställandet av ramen (3 § andra stycket). Ett sådant beslut gäller utan hinder av att det överklagas, d.v.s. det gäller omedelbart (19 §).

Vid beräkningen av intäktsramens storlek är utgångspunkten (6 §), att ramen ska täcka **skäliga kostnader** för att bedriva nätverksamhet under tillsynsperioden och ge en rimlig **avkastning** på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas).

När intäktsramen bestäms ska även hänsyn tas till **kvaliteten** i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten (7 §). En sådan bedömning kan medföra en ökning eller minskning av vad som anses vara en rimlig avkastning på kapitalbasen. Vid denna bedömning ska ett avbrott i överföringen av el beaktas i den utsträckning avbrottet inte medför skadeståndsskyldighet för nätkoncessionshavaren eller ger rätt till avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § ellagen.

Det följer av 5 kap. 7 § tredje stycket ellagen jämfört med 15 § förordningen (2010:304) om fastställande av intäktsram enligt ellagen (kapitalbasförordningen) att EI har bemyndigats att meddela föreskrifter om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten enligt 5 kap. 7 § ellagen. Sådana föreskrifter har EI meddelat enligt EI:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2011:1) om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten vid fastställande av intäktsram. Föreskrifterna trädde i kraft den 1 april 2011.

Med **skäliga kostnader** i nätverksamheten avses kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift av en nätverksamhet med likartade objektiva förutsättningar. Kostnad för avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § ellagen ska dock inte anses vara en skälig kostnad (8 §).

Kapitalbasen ska beräknas med utgångspunkt i de tillgångar som nätkoncessionshavaren använder för att bedriva nätverksamheten. Vidare ska hänsyn tas till investeringar och avskrivningar under tillsynsperioden (9 §).

En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen, om det skulle vara oskäligt mot nätkoncessionshavaren att bortse från tillgången.

I **kapitalbasförordningen** finns närmare bestämmelser om vad som avses med anläggningstillgångar (3 §), vilka tillgångar som ingår i kapitalbasen (7 §) och om värdering av anläggningstillgångar (9 – 11 §§) samt om förändring i prisläget (12 §). En anläggningstillgång ska ingå (7 §) i kapitalbasen från det halvårsskifte som följer på den tidpunkt då den börjat användas. Tillgången ska inte ingå i kapitalbasen från det halvårsskifte som infaller närmast efter den tidpunkt då den slutat användas.

Bestämmelser avseende vilka uppgifter som ska redovisas

EI har enligt 16 § 1 kapitalbasförordningen bemyndigats att meddela närmare föreskrifter om skyldigheten för en nätkoncessionshavare att lämna förslag till intäktsram och att lämna uppgifter enligt 5 kap. 2 § ellagen. EI har med stöd av detta bemyndigande meddelat föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek vilka

trädde i kraft den 15 oktober 2010. Föreskrifterna innehåller bl.a. bestämmelser om när en intäktsram senast ska lämnas och vilka närmare uppgifter som ska redovisas.

Bestämmelser avseende avstämning efter tillsynsperiodens slut

Efter tillsynsperiodens slut ska nätmyndigheten (EI) göra en avstämning av det faktiska utfallet under perioden. Det följer av 5 kap. 13 § jämfört med 5 kap. 14 § ellagen att EI i vissa fall ska ompröva intäktsramen och för att kunna göra den bedömningen ska myndigheten kontrollera om de antaganden som legat till grund för fastställelsebeslutet överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden.

I 7 kap. 1-5 §§ enligt de ovan nämnda föreskrifterna om redovisning av uppgifter finns närmare bestämmelser om när uppgifterna för avstämning senast ska lämnas (31 mars efter tillsynsperiodens slut) och vilka uppgifter som då ska lämnas till EI.

Energimarknadsinspektionens bedömning

Allmänt om prövningen av en yrkad intäktsram

EI ska fastställa en intäktsram för tillsynsperioden 2012-2015 och har att ta ställning till om den av företaget yrkade intäktsramen är skälig.

Vid skälighetsbedömningen av den yrkade intäktsramen har EI dels att beakta kundernas intresse av låga och stabila tariffer och dels att intäktsramen ska vara tillräcklig för att täcka företagets skäliga kostnader och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten. Intäktsramen ska även säkerställa att företagen kan hålla en hög leveranssäkerhet och att de kan genomföra nödvändiga investeringar för att bibehålla nätets kapacitet och vid behov bygga ut det befintliga nätet.

Av förarbetena framgår i denna del bl.a. följande. Vid skälighetsbedömningen ska kundernas behov av låga och stabila elnätstariffer beaktas (prop. 2008/09:141 s. 22). Det har inte framkommit skäl att frångå den grundprincip för skälighetsbedömningen som anges i nuvarande 4 kap. 1 § första stycket ellagen. Nättarifferna ska således även i fortsättningen vara utformade så att nätkoncessionshavarens samlade intäkter från nätverksamheten är skäliga i förhållande till dels de objektiva förutsättningarna att bedriva nätverksamheten, dels nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten (prop. 2008/09:141 s 58). De kostnader som avses är i huvudsak kostnader för kapital samt löpande rörliga och fasta kostnader i nätverksamheten. En förutsättning för att nätverksamheten ska kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt är att nätföretagen har rätt till en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten. En rimlig avkastning motsvarar den avkastning som fordras för att i konkurrens med alternativa placeringar med motsvarande risk kunna attrahera kapital för investeringar (a. prop. s. 60 – 61). Såväl den gällande som den föreslagna regleringen syftar till att nätföretagens verksamhet ska bedrivas effektivt till låga kostnader. Regleringen ska syfta till att säkerställa att kunden får betala ett skäligt pris för nättjänsten. Vidare ska regleringen bidra till att ge kunderna en långsiktig leveranssäkerhet och trygga den svenska elförsörjningen. Nätföretagen ska också få stabila och långsiktiga villkor för sin

nätverksamhet. Ytterligare ett viktigt mål med regleringen är att den ska understödja utvecklingen av en väl fungerande elmarknad (a. prop. s. 58).

EI:s metod för att pröva skäligheten i den yrkade intäktsramen

För att pröva de yrkade intäktsramarna har EI tagit fram en schablonmetod som beräknar den intäkt som ett företag långsiktigt behöver för att säkerställa att driften sker med en hög leveranssäkerhet och som ger utrymme för att nödvändiga investeringar kan genomföras. För att säkerställa att samtliga företag behandlas lika är schablonmetodens beräkning frikopplad från företagets bokförda kostnader. Den beräknade intäkten bygger istället på antaganden om vad ett rimligt effektivt företag bör ha för kostnadstäckning och avkastning under tillsynsperioden. EI har härvid bedömt att en rimlig avkastning erhålls med en real kalkylränta före skatt om 5,2 procent. En mer ingående beskrivning av EI:s bedömning av rimlig kalkylränta återfinns i bilaga 3. När det sedan gäller kapitalkostnaderna som beräknas med schablonmetoden skiljer sig dessa i de allra flesta fall från företagets bokföringsmässiga avskrivningar och finansiella kostnader samt avkastningskrav i verksamheten. Det beror på att EI anser att kapitalkostnaderna ska ge en långsiktig och stabil utveckling av nätavgifterna genom att de fördelas jämnt över anläggningarnas livslängd för att på så sätt säkerställa att intäkterna fördelas jämnt över tiden. Schablonmetoden tar inte heller hänsyn till hur företagen historiskt har fått kostnadstäckning för sina kostnader för att driva elnätet. Det innebär att skillnaden mellan företagets faktiska intäkter i dagsläget och den långsiktigt stabila intäkt som beräknas med schablonmetoden kan komma att behöva utjämnas för att säkerställa att kravet på att kunderna ska ha låga och stabila tariffer beaktas fullt ut.

Den teoretiska grunden för beräkningsmetoderna beskrivs bl.a. i EI:s rapport EI R2009:9 Förhandsreglering av elnätstariffer - principiella val i viktiga frågor och rapport EI R2010:24 Förhandsprövning av elnätstariffer – slutrapport inför första tillsynsperioden 2012-2015. För en kortfattad information om metoden, se bilaga 4.

EI:s bedömning av den yrkade intäktsramen

För att EI ska kunna beräkna en intäkt med schablonmetoden har EI begärt in de uppgifter som framgår av föreskrifterna EIFS 2010:6. Företaget har lämnat de begärda uppgifterna.

EI har utifrån detta underlag beräknat intäkten med schablonmetoden (för detaljerade formler samt beräkningar se bilaga 4 och 7) och funnit att en långsiktig godtagbar högsta intäktsram uppgår till 3 998 619 tkr i 2010 års prisnivå.

Tabell 3 Underlag för bedömning av den yrkade intäktsramen

		(tkr)
Kapitalkostnad		2 010 956
Löpande kostnader		
	Opåverkbara kostnader	981 713
	Påverkbara kostnader	1 005 950
Beräknad intäktsram med schablonmetoden		3 998 619
Yrkad intäktsram		3 520 000
Intäkter 2006-2009 i 2010 års prisnivå		2 493 013

Kapitalkostnaden har beräknats utifrån en ingående kapitalbas på 7 915 701 tkr och med hänsyn till den investeringsplan som företaget redovisat i sin ansökan, se bilaga 1a.

Företaget har i sin ansökan utgått från en kalkylränta som uppgår till 6,6 procent. EI bedömer att en real kalkylränta före skatt på 5,2 procent⁴ är skälig, samt att avskrivningstiderna ska vara 40 respektive 10 år i enlighet med vad som redovisats i bilaga 4. Företagets skäl för en högre kalkylränta har redovisats under rubriken kapitalkostnader. EI bedömer sammantaget inte att de skäl som nätföretaget uppgett för att kalkylräntan bör vara högre föranleder någon annan bedömning än den som EI gjort. EI har därför beräknat kapitalkostnaden till 2 010 956 tkr. En detaljerad redovisning av beräkningen av kapitalkostnaden för företaget framgår av bilaga 7.

Den löpande opåverkbara kostnaden har beräknats i enlighet med den prognos vilken företaget har redovisat till EI. En detaljerad redovisning av beräkningen av den opåverkbara kostnaden för företaget framgår av bilaga 7.

EI:s metod innebär att årsrapportens kostnader för transitering och inköpt kraft (RR7321) reduceras med kostnader för abonnemang till överliggande nät (TN630100), kostnader för inköp av energi för att täcka nätförluster (TN630450) och kostnader för abonnemang i inmatningspunkter (TN630500) enligt årsrapportens särskilda rapport. I det fall företag har inkluderat kostnader för abonnemang i inmatningspunkt (TN630500) i kostnader för transitering och inköpt kraft (RR7321) ska resultatet inte påverkas. Då sådan kostnad saknas i posten kostnader för transitering och inköpt kraft (RR7321) ska de påverkbara kostnaderna höjas med kostnader för abonnemang i inmatningspunkt i enlighet med vad företaget har anfört. Företaget yrkar att de löpande påverkbara kostnaderna ska öka med kostnader avseende abonnemang i inmatningspunkt med 15 341 tkr för år 2006, 21 787 tkr för år 2007, 44 349 tkr för år 2008 och 27 496 tkr för år 2009. Av företagets årsrapporter framgår att dessa kostnader endast redovisats till 3 343 tkr för år 2006, 1 881 tkr för 2007, 3 743 tkr för 2008 och 2 753 tkr för år 2009. EI medger därför att de löpande påverkbara kostnaderna endast får ökas med 3 343 tkr för år 2006, 1 881 tkr för 2007, 3 743 tkr för 2008 och 2 753 tkr för år 2009.⁵ Eftersom kostnaderna justerats genomför EI motsvarande

⁴ Motivering till vald kalkylränta framgår i bilaga 3.

⁵ Uppgifter (TN630500) är hämtade från årsrapport för respektive år avseende redovisningsenheten REL00572. För denna redovisningsenhet REL00572 har Vattenfall Distribution AB yrkat samma belopp som gällde för

justeringar på intäktssidan, se tabell 1. EI har i schablonmetoden därefter beräknat de löpande påverkbara kostnaderna till 1 005 950 tkr. En detaljerad redovisning av beräkningen av den påverkbara kostnaden för företaget framgår av bilaga 7.

Företagets yrkade intäktsram om 3 520 000 tkr överstiger inte den av EI beräknade långsiktiga högsta godtagbara intäktsramen. Vid skälighetsbedömningen ska EI beakta kundernas rätt till låga och stabila tariffer. Detta innebär att kunderna inte ska få omotiverat stora avgiftsförändringar från ett år till ett annat. Hur stora förändringar som kan tillåtas i det enskilda fallet måste bedömas utifrån företagets nuvarande intäktsnivå.

Företagets intäkter för åren 2006-2009 uppgår till 2 493 013 tkr i 2010 års prisnivå. En beräknad långsiktigt godtagbar intäktsram enligt schablonmetoden i 2010 års prisnivå är därmed 1 505 606 tkr högre än för fyraårsperioden 2006-2009. En avgiftshöjning med detta belopp är inte förenligt med kravet på låga och stabila tariffer och en utjämning över tid är därför nödvändig.

För att säkerställa att avgifterna inte höjs oskäligt mycket från år till år bedömer EI att utjämningen måste ske under fyra tillsynsperioder, dvs. 16 år. Då EI:s beräkningar utgår från företagets intäkter för 2006-2009 (i 2010 års prisnivå), måste utjämningen även omfatta åren 2010 och 2011. Utjämningen kommer därför att ske över 18 år (16+2). Med hänsyn härtill kan intäkterna för tillsynsperioden 2012-2015 därför endast tillåtas att öka med högst 6/18 av 1 505 606 tkr. Dessa sex artondelar (6/18) motsvaras av ett belopp på 501 869 tkr och ger företaget en högsta tillåten intäktsram för 2012-2015 om totalt 2 994 881 (2 493 013 + 501 869) tkr mot yrkade 3 520 000 tkr. Företagets yrkade intäktsram ska därför sättas ned med 525 119 tkr och fastställas till 2 994 881 tkr för tillsynsperioden.

Bedömning av kvaliteten i nätverksamheten

EI ska vid beräkning av en skälig intäktsram också bestämma vad som är en rimlig kvalitet på leveranssäkerheten enligt 5 kap. 7 § ellagen.

EI har med stöd av bemyndigande, utarbetat föreskrifter (EIFS 2011:1), för bedömning av kvalitetsnivån i nätverksamheten såsom redovisats ovan under rubriken Aktuella regler. Innebörden i dessa föreskrifter är att EI vid fastställande av en intäktsram också fastställer normnivån på kvaliteten för tillsynsperioden. Mer om hur kvaliteten i nätverksamheten ska bedömas beskrivs i EI:s rapport EI R2010:08 Kvalitetsbedömning av elnät vid förhandsreglering.

EI har beräknat normnivån på kvaliteten i nätverksamheten för respektive kvalitetsindikator som anges i föreskrifterna och de allmänna råden EIFS 2011:1 för tillsynsperioden till följande nivåer.

Kvalitetsindikator: Aviserade avbrott (SAIDI) 53,34 min.

redovisningsenhet REL00583, dvs. i årsrapporter för REL00583 återfinns kostnader avseende abonnemang i inmatningspunkt (TN630500) uppgående till 15 341 tkr (2006), 21 787 tkr (2007), 44 349 tkr (2008) och 27 496 tkr (2009).

Kvalitetsindikator: Oaviserade avbrott (SAIDI) 207,09 min.

Kvalitetsindikator: Aviserade avbrott (SAIFI) 0,55 st.

Kvalitetsindikator: Oaviserade avbrott (SAIFI) 3,05 st.

Normnivån är beräknad på det sätt som anges i nämnda föreskrifter utifrån de avbrottsdata som företaget redovisat och som återfinns i bilaga 2.

Angående avstämning efter tillsynsperiodens slut se nedan under rubriken Kvaliteten i nätverksamheten efter tillsynsperiodens slut.

Avstämning efter tillsynsperiodens slut

Allmänt

Efter tillsynsperiodens slut gör EI en avstämning mellan de antaganden och förutsättningar som legat till grund för den fastställda intäktsramen enligt detta beslut. I EI:s tillsyn ingår också att göra en jämförelse mellan företagets samlade, faktiska intäkter och den fastställda intäktsramen (Prop. 2008/09:141. s.40 f och s.108).

Den fastställda intäktsramen förutsätter att det faktiska utfallet avseende kapitalbasens investeringar och utrangeringar ska jämföras med den prognos företaget gjort. Detsamma gäller för den löpande opåverkbara kostnaden. Prognosen ska jämföras med det faktiska utfallet. För det fall det finns skäl att anta att ramen är större än vad som är motiverat av senare kända förhållanden och avvikelser inte är ringa ska EI ompröva intäktsramen (5 kap. 13 och 14 §§ ellagen).

I EI:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) finns närmare bestämmelser om när (senast 31 mars året efter tillsynsperiodens slut) och vilka uppgifter företaget ska lämna för att EI ska kunna göra denna avstämning.

Automatisk justering av intäktsramen

Intäktsramen fastställs i 2010 års prisnivå. I samband med att avstämning görs efter tillsynsperiodens slut på sätt som redovisats i föregående avsnitt, kommer EI att räkna om den beslutade intäktsramen för vart och ett av åren med vissa kostnadsprisindex. Dessa är faktorprisindex för byggnader avseende kapitalkostnaden och faktorprisindex för elnätverksamhet avseende den löpande påverkbara kostnaden enligt vad som anges i punkten 1 a och b i beslutet.

Kvaliteten i nätverksamheten efter tillsynsperiodens slut

I detta beslut om intäktsram har EI som ovan redovisats angett normnivån på kvaliteten. Efter tillsynsperiodens slut ska den faktiska kvaliteten i nätverksamheten jämföras med normnivån. Om den faktiska kvaliteten avviker från normnivån ska intäktsramen justeras i enlighet med vad som framgår av Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamhet vid fastställande av en intäktsram (EIFS 2011:1).

Avstämning av intäkterna för tillsynsperioden mot intäktsramen

Om det visar sig att nätkoncessionshavarens samlade intäkter från nätverksamheten under perioden avviker från den fastställda intäktsramen, kan ramen för påföljande tillsynsperiod komma att minska respektive öka med det avvikande beloppet. I vissa fall tillkommer dessutom ett överdebiteringstillägg. Detta följer av 5 kap. 20 och 21 §§ ellagen.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ska intäktsramen för företaget avseende redovisningsenheten REL00572 uppgå till 2 994 881 tkr för tillsynsperioden 2012-2015 i 2010 års prisnivå och på sätt som närmare anges i beslutet enligt punkten 1.

Summa beräknad intäktsram enligt schablonmetoden (tkr)	3 998 619
Historisk intäkt 2006-2009 uppräknat till 2010 års prisnivå (tkr)	2 493 013
Skillnad mellan historisk och beräknad intäkt (tkr)	1 505 606
6/18 av skillnaden (tkr)	501 869
Beslutad intäktsram 2012 - 2015 (tkr)	2 994 881

Därtill ska normnivån på kvaliteten i nätverksamheten för varje år i tillsynsperioden anges till nivåerna på kvalitetsindikatorerna som närmare framgår av punkten 2.

Enligt 5 kap 19 § ellagen gäller detta beslut utan hinder av att det överklagas.

Hur man överklagar, se bilaga 8.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Yvonne Fredriksson. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit ställföreträdande generaldirektören Tony Rosten, chefjuristen Göran Morén, tillförordnade avdelningschefen Linda Werther samt analytikern Cia Sjöberg, föredragande.

Yvonne Fredriksson

Cia Sjöberg

Bilagor till beslutet

- 1 a. Signerad rapport och b. Företagets ansökan om intäktsram
- 2 Brev med uppgifter om avbrott för perioden 2006-2009
- 3 Kalkylränta i elnätsverksamhet, Energimarknadsinspektionen
- 4 Metod för beräkning av intäktsram, formler samt kortfattad beskrivning
- 5 Faktorprisindex för byggnader (SCB)
- 6 Faktorprisindex för elnätsverksamhet, lokalnät (SCB)
- 7 Beräknad intäktsram
- 8 Hur man överklagar